

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

**Diaspor quruculuğu,
lobbiçilik və dünya
azərbaycanlılarının
həmrəyliyi**

İsmayıl Qocayev

44 günlük Vətən müharibəsindən sonrakı mərhələ Azərbaycan diasporunun qarşısında yeni vəzifə və məsuliyyətlər qoydu. Ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda apardığımız müharibə və onun nəticələri, həqiqətlərin dünyaya olduğu kimi çatdırılması, Qarabağda həyata keçirilən bərpa və quruculuq işləri ilə bağlı dünya ictimaiyyətini ətraflı məlumatlandırmaq ümdə vəzifəyə çevrildi. Ümumiyyətlə, 2020-ci il müasir Azərbaycan diasporunun dönüş ili kimi xarakterizə olunur. İlin əvvəlində qəflətən dünyanı bürüyən koronavirus pandemiyası ilə əlaqədar çətin vəziyyətdə qalmış soydaşlarımıza dəstək göstərmək üçün diasporumuz çox böyük birlik, həmrəylik və humanizm nümayiş etdirdi.

Pandemiya ilə başlayan bu birlik sonradan Ermənistanın Tovuz təxribatı zamanı daha da möhkəmləndi və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda aparılan Vətən müharibəsində özünün ən yüksək zirvəsinə çatdı. 44 günlük hərbi əməliyyatlar dövründə xaricdəki soydaşlarımız siyasi baxışından, düşüncəsindən, yaşadığı ölkədən, çalışdığı yerdən asılı olmayaraq, milli birlik nümayiş etdirərək bütün imkanları ilə dövlətimizə və ordumuza dəstək göstərdi. Onlar orduya, yaralı əsgərlərə, şəhid ailələrinə, cəbhəboyu ərəzilərdə yaşayan, müharibədən zərər çəkən dinc sakinlərə, şəhid ailələrinə maddi, humanitar yardımlar göndərməklə yanaşı, haqq səsimizin dünyaya çatdırılmasında da böyük mütəşəkkillik və fədakarlıq ortaya qoydular. Milli birliyi-

miz cəbhədə Azərbaycanın böyük qələbəsi ilə nəticələndi. Beləliklə Azərbaycan xalqı və dövləti ilə bərabər diasporumuz da yeni bir mərhələyə qədəm qoydu. Yeni döyüş meydanında müharibə bitmə də, informasiya və diaspor cəbhəsində əsl savaş başladı. Ona görə də diasporamız hər mərhələdə yeni məqsədlərlə fəaliyyətə başlamalıdır. Planlarımızı davamlı şəkildə qurmalı, həyata keçirməliyik. Mühüm məsələlərdən biri də lobbiçiliyin koordinasiya şəkildə aparılmasıdır. Akademik sahədə fəaliyyətimizin gücləndirilməsinə ehtiyac var. Dünyanın müxtəlif ölkələrində elmi konfranslar keçirilməli, tədqiqatlar aparılmalı, universitetlərdə güclü təbliğat işi qurulmalıdır. Mədəni təbliğatı davam etdirərək mütəmadi şəkildə tədbirlərin keçirilməsini təmin etməli və bu istiqamətdə təbliğatı gücləndirməliyik. Düzdür, Azərbaycan qalib ölkədir, amma informasiya müharibəsi dayanmayıb, son dövrlər baş verən ardıcıl təxribatlar da bunu göstərir. Qələbəmizi daha da möhkəmləndirmək üçün siyasi, akademik dairələr və mətbuatla əlaqələrimizi genişləndirməliyik. Kitablara yazılmalı, çap

daha məqsədyönlü fəaliyyət üçün Prezident İlham Əliyevin də qeyd etdiyi kimi xarici mediaya çıxış imkanları olmalıdır: "Bunu nəzərə alaraq "Qafqaz jurnalistləri" şəbəkəsi təsis olunub. Burada xarici ölkələrdə media sahəsində çalışan diaspor fəalları ilə yanaşı, nüfuzlu mətbuat qurumlarının nümayəndələri və müstəqil ekspertlər də cəlb də olunublar. Bu şəbəkə Qarabağda görülən işlər, minalanmış ərazilər, Oxçuçay və digər məsələlərlə bağlı geniş fəaliyyət icra edir. Həm "Azərbaycan evləri", həm də "Qarabağ" adlı məktəblərin fəaliyyətinə dair yeni yol xəritəsi hazırlanıb. Bundan sonra diaspora təşkilatları məhz bu istiqamət üzrə çıxış edəcəklər".

Diaspor üzrə araşdırmaçı-ekspert, "Vikipediya" üzrə mütəxəssis Elnur Eltürk "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, Vətən müharibəsində Azərbaycan diasporunun aktivliyi gözlənilən idi. Onun sözlərinə görə, zaman və şərait Azərbaycan diasporunun fəal olmasını dikte edirdi: "Üstəlik, təşkilatlanma təbii xarakter daşıyırdı. Təşkilatlanma sosial şəbəkələrdə güclü

Vətən müharibəsindən sonra Azərbaycan diasporası səfərbər olunub

Ermənilərin təxribatlarının qarşısını almaq üçün daim ayıq-sayıq olmalıyıq

edilməli, dünya ölkələrinin kitabxanalarında yayılmalıdır. Eyni zamanda, azərbaycanlıların bir araya gətirilməsi, onların potensialından düzgün və faydalı şəkildə istifadə olunması vacib amillərdəndir. Bunun üçün müxtəlif ölkə və şəhərlərdəki mədəniyyət mərkəzlərinin sayını artırmaq, olmayan yerlərdə isə yenilərinə yaratmaq zəruridir.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin əməkdaşı Leyla Həmzəyeva vurğulayıb ki, torpaqlarımızın azad olunmasından sonra yeni fəaliyyət strategiyası hazırlanıb. Qurum rəsmisinin sözlərinə görə,

şəkildə davam edirdi. İnsanlarımız baş verən təxribatların qarşısını almaq üçün anımdaca cavab verirdi.

İnsanlar siyasi və sosial düşüncəsindən asılı olmayaraq, Vətən, torpaq ideyası və düşmənin təcavüzkar hücumlarına qarşı olaraq birləşmişdi. Müharibə dövründə Azərbaycan diasporunun fəallığı yuxarıda qeyd etdiyim kimi baş verən hadisələrlə bağlı idi. Hesab edirəm ki, biz buna normal yanaşmalıyıq. Həm də nəzərə almalıyıq ki, Azərbaycan diasporunun yaranma tarixi o qədər çox deyil. Bəs, "post-müharibə dövründə diaspo-

run üzərində hansı yük düşür" sualına cavab olaraq qeyd etməliyəm ki, erməni diasporunun təxribatlarının qarşısını almaq üçün daim ayıq-sayıq olmalıyıq. Düşmənin bütün istiqamətlərdə Azərbaycana zərbə vurmağa çalışır".

E.Eltürk vurğulayıb ki, yenidən hansısa hadisələrin baş verməsini gözləməməliyik ki, Azərbaycan diasporunun aktivliyi müşahidə olunsun: "Azərbaycan diasporu hər zaman fəaliyyət göstərdiyi ölkələrin administrasiyası, parlamentləri, siyasi-ictimai dairələri, mediası ilə sıx iş mexanizmini qurmalıdır. Düşmənin diasporu məhz bun-

ları edir. Çünki bu, effektiv fəaliyyət sistemidir. Erməni diasporu xarici ölkələrin parlamentlərində, beynəlxalq təşkilatlarda Azərbaycana qarşı qətnəmə və sanksiyaların qəbul olunması üçün bütün çirkin niyyətlərini həyata keçirtməyə çalışır. Azərbaycan diasporunun imkan və fəaliyyəti strategiyası o qədər geniş, sistemli olmalıdır ki, bu kimi halların qarşısı öncədən alınsın. Bunun üçün Azərbaycan diasporunun potensialı və imkanları var. Əsas odur ki, mövcud imkanları düzgün istiqamətləndirmək lazımdır".